

den kapitaliseres ved, at man multiplicerer et Aars Tiende eller, hvor Tienden ikke ydes med et fast aarligt Pengebeløb, et Aars Tiende efter Gennemsnittet af 10 Aars Kapitelstakster med 25. Af det saaledes udkomne Beløb tager Staten de  $\frac{7}{25}$  paa sin Samvittighed. Kapitalværdien af de Skatter, som hvile paa den vedkommende Tiende, skal fradrages. Ærede Medlemmer ville ogsaa vide, at det Tal, som opstilles i Forslaget, nemlig 25, for saa vidt er nyt, som man før gik ud fra Tallet 24, men paa den anden Side bortfalder altsaa Skatten. Man har nemlig gjort opmærksom paa, at der er den Forskel paa Tienderne, at der ikke paahviler Præstetienden nogen Skat. Der vilde altsaa komme nogen Ulighed frem, naar man brugte den samme Faktor ved alle tre Tiender. Fremdeles har man gjort opmærksom paa, at Skatterne hvile med noget forskellige Beløb paa forskellige, i øvrigt omtrent lige store Tiender og man har følgelig ment, at man kom Retfærdigheden nærmere ved at lægge Tallet 25 til Grund og derfra drage den Skat, om hvilken der er Spørgsmaal for den enkelte Tiendes Vedkommende. Dette er jo en Fremgangsmaade, som meget godt lader sig anvende, og jeg skal ikke sige noget derimod. Om man beregner Skatten som Fradrag paa den her anførte Maade, eller man lader den bortfalde selvstændigt og særskilt, er mig temmelig ligegyldigt. Hvad jeg derimod har noget at bemærke ved, er Statens Bidrag, nemlig de  $\frac{7}{25}$  af Tiendens Kapitalbeløb. Den samlede Værdi af dette Bidrag er i de Bemærkninger, der ledsage Lovforslaget, opgjort til ca. 31 Mill. Kr., endda bortset fra Skatterne. Det vil altsaa sige, at hvis man nu havde 31 Millioner Kroner til Raadighed, hvis man havde en Skuffe, som man kunde tage af, uden at der var nogen Ulempe forbundet dermed, kunde Staten ved at betale 31 Millioner Kr. afvikle sin Forpligtelse paa en Gang. Da man nu ikke har disse Penge, spørger imidlertid Lovforslaget i Bemærkningerne: Hvorledes vil Sagen stille sig, naar vi ikke have dem, men skulle betale dem efterhaanden med aarlige Beløb? Forholdet vil da blive det, at i  $55\frac{1}{2}$  Aar skulde Statskassen aarlig betale et Beløb af 1,395,000 Kr., altsaa paa lidt nær 1,400,000 Kr., foruden at den skal give Afkald paa Skatterne, som andrage 250,000 à 260,000 Kr. om Aaret. Dette er jo et meget stort Beløb. Dersom Staten aarlig vilde sætte et saadant Beløb af 1,395,000 Kr. paa Rente med Halvdelen

i hver Termin, og dersom den vedblev at gøre det i  $55\frac{1}{2}$  Aar, saa vilde den Sum, man med Renter og Rentens Renter kunde naa, blive 279,875,000 Kr. Det vilde være den Sum, som Statskassen gennem disse Udbetalinger, naar man lægger en Renteafod af 4 pCt. til Grund, kommer til at udrede. Det vil sige, at hvis man var saa velhavende, at man kunde gøre det Eksperiment i hver Termin at sætte Halvdelen af det anførte Beløb paa Rente, vilde ens Efterkommere om  $55\frac{1}{2}$  Aar have nok til at betale hele den nuværende Statsgæld — hvordan den til den Tid vil være, ved jeg ikke — eller til at indløse alt, hvad de danske Statsbaner have kostet os at anlægge. Saa stor en Sum er det, det her drejer sig om. Hvis 31 Mill. Kr., som der er Spørgsmaal om, omvendt skulde udbetales straks, kunne vi kun tilvejebringe dem ved at optage et Laan, da vi jo ikke have noget Aktiv at sælge. Men skulle vi optage et saadant Laan, som skal forrentes og tilbagebetales, vil Sagen i Virkeligheden blive ganske den samme. Dette skal altsaa gøres, en saa stor Byrde skal den danske Stat paatage sig for at give 152,000 danske Statsborgere en Forøring. Det er i de medfølgende Bemærkninger til Forslaget opgjort, at der er et samlet Antal Ydere af Kirketiende af 152,705. Nu er det jo som Regel de samme, der ere Kirketiende-, Kongetiende- og Præstetiendeydere, og det er man ogsaa gaaet ud fra. Disse Tiendeydere ere sikkerlig højtfortjente Medborgere, som nok ere en saadan Nationalgave værd. Men det er dog paa den anden Side kun en snæver Kreds af Medborgere, som der er Spørgsmaal om. Dette er et Hovedpunkt, som vi maa overveje nøje, og jeg beklager meget, at jeg for mit Vedkommende, hvor overmaade gerne jeg end vil bidrage til, at denne Sag føres til Ende i denne Samling, saa at vi komme til et Resultat, ganske bestemt maa fastholde, at jeg ikke vil kunne gaa med til et saa eksorbitant Krav som dette. Det vil være mig ganske umuligt. Det vil jeg ikke kunne forsvare at gøre, idet jeg i min Egenskab af Medlem af Rigsdagen maa betragte mig som den, der skal se lidt stort paa Sagerne og ikke bør kaste mine Øjne paa Fordelen for en enkelt Klasse eller for en enkelt Del af mine Medborgere og i deres Interesse indføre en Foranstaltning, som maa blive til overordentlig stor Byrde for alle andre. Det forekommer mig, at hvis man kan hæve sig en lille Smule ud over de særlige Interesser, man har, og som man kæler for, maa man